

ISLANTI 20-27.6.2008

Jorma Tenovuo

Perjantaina 20.6.2008 eli juhannusaattona alkoi Outin ja minun kesälomamatka Islantiin, satujen ja viikinkien saarelle jossa kumpikaan ei ole koskaan ennen käynyt. Ajelimme aamupäivällä Outin autolla Nummen kautta Hesan lentoasemalle, jonne saavuttiin klo 13 maissa. Icelandair'in suora lento Reykjavikiin lähti klo 15.20 kohtalaisen täynnä väkeä. Hieno uusi kone, jossa jokainen sai omalta monitoriltaan (myös turistiluokassa) näppäillä haluamansa filmit, musavideot, reittikartat, telkkariohjelmot yms. Lento Kelflavikiin kesti 3t10 min ja aikaeron takia kello oli vasta vajaa 16 kun saavuimme perille. Matkalla ihasteltiin kirkkaassa ilmassa Islannin komeita jäätiköitä, joita kasvihuoneilmiö ei ainakaan vielä ole sulattanut pois. Keflavikissa odotti varattu vuokra-automme, Nissan X-trailer 4WD, joka sattui olemaan upouusi - mittarissa vasta 52 km. Taisimme olla ensimmäiset tämän auton vuokraajat. Tavarat sisään ja matkaan! Päämääräämme oli pitkä matka, n. 510 km, eli Husavikiin Islannin koillisrannalle n. 50 km päähän Myvatnista. Husavikissa asuvat hyvät ystäväni Sigurjon ja Snaedis Benediktsson, joiden kanssa tuli paljon oleskeltua yhdessä kauan sitten (1980-81) amerikanvuosien aikana. Siggellä ja Snaediksella on Jäämeren rannalla upea paikka ja sen ympärillä kymmenkunta viihtyisää hirsimökkiä (**Kaldbaks-kot cottages**), joista numero 8 eli Bergstadir - odotti meitä neljäksi yöksi. Olimme perillä Husavikissa n. klo 00.30 ja aurinko paistoi yötöntä yötään Jäämeren rannalla, lumihuippujen keskellä. Ulkolämpötila oli 6 astetta. Matkalla nähtiin tien varressa mm. 4 mustapyrstökuiria, n. 10 laulujoutsenta, lapasotkia, mustalintuja, pikkukuoveja, merihanhia kymmeniä, suopöllö ja muutama vesipääsky. Huomenna satsataan enemmän lintuihin!

Lauantaina 21.6.2008 heräsimme kauniiseen auringonpaisteeseen, viileän kirpeään aamuun joka päivällä kuitenkin lämpeni mukavasti n. 12 asteeseen. Hirsimökkimme edustalla soidinsi 2 paria mustapyrstökuireja, *islandica*-alalajia, lisäksi kapustarintapari, lampareilla lähes 10 vesipääskyä, muutama pikkukuovi ja edustan isohkolla lampareella **amerikanjääkuikka**-pari. Aikea makea mökkipaikka! Kuvasin aamulla lähinnä mustapyrstökuireja (mm. mökkimme katolla!) ja vesipääskyjä, immeriin satsaan myöhemmin. Aamiaisen jälkeen lähdimme Sigurjonin kyydissä, mukana tytär Silke ja hänen miehensä, kohti koillisrannan nähtävyyksiä. Ensimmäinen pysähdys oltiin ihmettelemässä n. 3000 vuotta vanhoja fossiileja rantaseinämässä, seuraavaksi pysähdyttiin lunni- ja myrskylintuyhdyskunnassa, ja sitten maanjäristysten muovaamassa hevosenkengän muotoisessa vajoamassa

(Asbyrgi) jossa nähtiin mm. peukaloinen, 2 haapanapoikuetta ja satoja myrskylintuja pesimässä yli 5 km päässä rannikolta! Matka jatkui rantatietä aina Sölvanöfiin asti, jossa kävelimme n. 3 km matkan upealle suulayhdyskunnalle kuvaamaan. Paikalla oli satoja lunneja, etelän- ja pohjankiisloja, tuhansia pikkukajavia ja vajaat 100 suulaa. Isokihuja nähtiin kolme. Tien varressa kuvattiin kaakkureita ja vesipääskyjä, lisäksi nähtiin pulmusia, kapustarintoja ja urpiaisia. Illallinen syötiin Benediktssonien kotona ja sen jälkeen vielä kuvattiin alustavasti iltavaloissa mökin edustan amerikanjääkuikkaa. Uni maistui!

Sunnuntaina 22.6.2008 hieno Islannin-säämme jatkui: puolipilvistä, heikko tuuli, 12 astetta. Aamun vietin taas mökkimme edustan lintuja kuvaten, nyt panostettiin uudelleen immeriin. Ihan helppoa ei ollut, uiskenteli pääosin liian kaukana, naaraan hautoessa pikkusaarella. Aamulla mökin edustalla lenteli hetken myös **lyhytnokkahanhi** muutaman merihanhen seurassa. Aamiaisemme jälkeen suuntasimme kohti legendaarista Myvatnin lintujärveä, n. 55 km etelään Husavikistä. Ensimmäinen kohde olivat **virta-allit**, joita etsimme varmimmasta paikasta eli Laxa-joelta. Heti ensimmäinen pysähdys tuotti naaraan ja kun kaikki seuraavatkin olivat naaraita aloimme huolestua joko kaikki koiraat ovat häipyneet sulkimaan merelle? Kävelimme kuitenkin Laxa-joen sillalta, tien 1 ja 848 risteyksestä n. 300 metriä rantaa pohjoiseen, paikkaan jossa neljä virtaa yhtyy samaan kohtaan ja täällä tärppäsi! Kaikkiaan virta-alleja löytyi 4

koirasta ja n. 20 naarasta ja joitain kuviakin toki syntyi.
Hienoja lintuja.

Paikalla oli myös pari allia, pari lapasotkaa, 3 mustapyrstökuiria, suosirrejä, pikkukuoveja ja ohilentävänä ensimmäiset kolme **amerikantelkkää**. Jatkoimme puolenpäivän aikaan Myvatnin etelärannalle, kävimme kahvilla ja ihmeteltiin pseudokraatereita Myvatnin mäkäräisten hyöriessä ympärillämme. Järven eteläosassa uiskenteli satoja vesilintuja - amerikantelkkiä, tukka- ja lapasotkia, haapanoita, taveja, harmaasorsia, kaakkureita ja mustakurkku-uikku. Seuraava pidempi pysähdys tehtiin kaakkoisrannalla tienvarren pikku järvellä, jossa päästiin mukavasti kuvaamaan amerikantelkkiä ja lapasotkia. Amerikantelkät olivat jo osin vaihtopukuisia.

Matka jatkui seuraavaksi Dimmuborgirin hienolle laavapylväsalueelle, matalan koivumetsän keskelle. Melkein kierroksemme alussa hokasimme laavapylvään huipulla vanhan **tunturihaukan**, joka pian sai kaverikseen toisen vanhan linnun! Kokoero viittasi koiraaseen ja naaraaseen, molemmat hienoa islantilaista vaaleanharmaata värimuotoa. Kuvaus onnistui ihan kohtuullisesti, linnut eivät tuntuneet meistä paljon välittävän mutta olivat toki kovinkin hankalassa paikassa lähestyä.

Hienon rustifiiliksen siivittäminä jatkoimme matkaa enemmän tavallisina turisteina - nyt kohti Namaflallin höyryävää rikkikenttää. Maan sisältä kupli kuumia mutakuoppia ja rikkikaasut nousivat pilvinä ilmaan. Mystinen paikka, josta jatkoimme 4-vedollamme vielä kivikkoista ylänkötietä Dettifossin valtaville putouksille, Euroopan vesirikkaimmille. Iltavalossa hieno paikka tämäkin, emmepä ole vastaavaa missään nähneet. Paluumatkalla kävimme vielä kaupassa Myvatnin rannalla ja ajelimme takaisin Husavikin mökkiimme, maittava ruoka plus iltakahvi ja nukkumaan. Aivan valtavan hieno loma- ja lintupäivä! Maanantai 23.6.2008 oli vaihteeksi enemmän turismia ja vähemmän lintuja. Tosin aamulla huomasin ikkunastamme amerikanjääkuikan nousevan lentoon ja vaihtavan paikkaa toiseen isoon altaaseen, aivan toimistorakennuksen eteen. Hiivin paikalle mutta immeri sukelsi välittömästi vastarannalle. Vajaan tunnin

odotukseni kuitenkin palkittiin kun immeri päätti polkea itsensä uudelleen lentoon ja annoin tietysti kameralla kyytiä. Lintu hävisi avomerelle mutta palasi kotilammelleen jo parin tunnin sisällä. Kello 10 lähdimme Outin kanssa Husavikin satamasta **valasretkelle** yhteensä n. 50 muun turistin kanssa. Kevyt luoteistuuli ja pilvetön taivas loivat mainiot puitteet ja kolmen tunnin retkellä yhytimmekin yhteensä 5 sinivalasta ja 2 ryhävalasta, jälkimmäiset hienosti aivan aluksemme m/s Nattfarin kyljessä. Hauskaa katsottavaa. Lintuja nähtiin lähinnä vain lunneja (n. 200), myrskylintuja (n. 60), suula, riskilä ja isokihu. Laivalla oli myös helsinkiläinen lintuharrastaja-pariskunta. Palattuamme satamaan menimme syömään lounasta paljon kehuttuun Gamli Baukur-ravintolaan ja siitähän tuli ihan pannukakku. Odotimme ruokaamme liki puolitoista tuntia ja kun sen vihdoin saimme, oli se mitä surkeinta. Tilauksessamme tapahtuneen mokan takia ravintola tosin tarjosi tämän surkean ruuan meille ilmaiseksi! Tutustuimme seuraavaksi kiintoisaan valasmuseoon ja ilta vietettiin vuokramökkimme terassilla ja ympäristössä kiikaroiden ja kuvaten. Islannin retkemme lajimäärä on tämän päivän jälkeen 51 - ei täällä lajimäärillä hurrata mutta lintuja on lukumääräisesti tosi paljon. Tyvenenä ja aurinkoisena iltana seurasimme kun amerikanjääkuikka-parimme sai vieraakseen lammelleen 2 muuta immeriä - kävi siinä huuto ja pulputus kunnes toinen pari älysi nousta siivilleen ja häipyä merelle.

Tiistai 24.6.2008 alkoi jälleen aurinkoisena ja lähes tyvenenä. Nyt oli aika lähteä mukavasta Husavikistä hiljalleen takaisin kohti Reykjavikia eli pakattiin tavarat ja menoksi. Päätettiin ensimmäiseksi koukata uudelleen Myvatnille ja ajeltiin nyt länsirantaa alas Laxa-joen sillalle. Runsaan tunnin katselulla löytyi 7 virta-allinaarasta mutta nyt ei yhtään koirasta. Valossa yritin lentokuvia ja ehkä onnistuinkin. Vähän oli hankala olla paikallaan sillä nimensä mukaisesti Myvatn tarjosi meille nyt ainakin miljoona mäkäräistä. Outilla oli onneksi jo verkko kasvojensa suojana. Matkamme jatkui 1-tietä länteen Akureyriin ja näimme Husavikin tienhaaraa vastapäätä lammessa 2 amerikanjääkuikkaa - ensimmäiset Husavikin ulkopuolella. Ajelimme länteen ja käännyimme tielle F35, joka johtaa Islannin keskiosan poikki saaren eteläosaan. Tämä tie - kivikkoinen ja pölyinen päällystämätön reitti - soveltuu vain 4-vetoautoille ja kulkee ylängöillä kahden

läntisimmän jäätikön välistä kohti Geysir-aluetta. Matkaa kertyi tänään yli 400 km ja vasta illansuussa saavuimme hotelli Geysiriin, jossa meitä odotti parin hengen mökki. Matkalla käytiin katsomassa kaksi hienoa putousta, Godafoss lähellä Myvatnia ja Gullfoss lähellä geisyrejä. Vuoristopätkällä saatiin muutama tippa sadetta mutta ylipäätään päivä oli taas upean kesäinen. Illalla syötiin lammasta ja sitten uni maittoi!

Keskiviikko 25.6.2008 aloitettiin tutustumalla geysireihin. Vanha – se oikea - geysir on jo vuosia sitten sammunut mutta alueella on onneksi Stokkura, joka n. 5 min välein syöksi 10-12 m korkean vesipatsaan ilmaan. Näkemisen arvoinen! Kaikki muut alueen reiät lähinnä vain kiehuivat vettä. Alue on vierailemisen väärsti ja meitä hellittiin taas auringonpaisteella ja 15 asteen lämpötilalla. Matkamme jatkui kohti Islannin etelärannikkoa ja ajoimme Heklan ohi aina Vik'in pikkukylään saakka. Komeita lintuvuoria ja kalliopilareita ja luolia, viehättävä vanha kahvila ja pitkät mustat hiekkarannat. Lintuja nähtiin täällä mm. satoja lunneja ja myrskylintuja sekä 3 isokihua. Iltapäivällä ajelimme takaisin kohti länttä, mahdollisimman paljon rantaa seuraten. Pysähdyimme vähän pidempään Stokkseyrissä ja Eyrarbakkissa, joiden edessä on matalat jähmettyneet laavakentät lampineen ja lahtineen ennen avomerta. Lintuja oli kohtuullisesti, mm. retken

ensimmäinen isolokki, 2 karimetsoa, amerikanjääkuikka, n. 10 mustapyrstökuiria sekä paljon merihanhia ja laulujoutsenia. Yöksi ajettiin Porlakshöfniin meren rannalle, yövyttiin uudessa guesthouse'ssa ja ilta vietettiin kärjen majakalla ohilentäviä lintuja katsellen. Nähtiin illalla mm. 4 suulaa, 4 isokihua ja n. 50 myrskylintua, lisäksi merelle lensi parvina n. 150 pikkukajavaa. Päivän nähtävyyksistä kannattaa vielä mainita mainiosti näkyneet Vestmannaeyjarna, joilla pesii mm.n.100.000 myrskykeijua. Sinne joskus vielä? Mainio paikka oli myös Eyarbakkissa, jossa kyltin mukaan on se rannikon kohta josta täsmälleen etelään lähdettäessä ensimmäiseksi vastaan tulee Antarktis vajaan 16.000 kilometrin päässä.

Torstaina 26.6.2008 jatkoimme heti aamulla matkaa länteen pitkin rantaa, tietä 42, aina Grindavikiin saakka. Aluksi oli kaunista ja aurinkoista, myöhemmin muutamia

reippaitakin sadekuuroja. Matkalla nähtiin mm. 2 kiirunaa tien poskessa, kuviakin syntyi! Grindavikista käännyimme pohjoiseen ja ajoimme Blue Lagooniin, Islannin yhteen tunnetuimpaan matkakohteeseen. Blue Lagoon on laavakenttien keskellä oleva tyylikäs kuumavesikylpylä, jossa vesi on maitomaisen pehmeää ja lämmintä. Viihdyimme paikalla puoleenpäivään asti, väkeä onneksi ihan maltillisesti. Parkkipaikalla hyöri melko kesyjä pulmusia, kuvattavia toki.

Blue Lagoonista jatkoimme Reykjavikiin, jossa melko helposti löysimme viehättävän **Three Sisters**-majatalomme. Loppupäivä kuluikin Reykjavikin kauppoja ja nähtävyyksiä ihailien, kävimme mm. tutustumassa Alvar Aallon suunnittelemaan Pohjola-taloon. Kaupungilla oli eläväinen meno niin päivällä kuin illallakin. Keskellä kaupunkia oli pari hienoa isoa lampea puistojen keskellä, ihmiset ruokkivat lintuja mutta täällä kädestä syövät pullalinnut olivatkin merihanhia ja laulujoutsenia! Altailla uiskenteli myös muutama lapasotka poikasineen. Illalla käytiin syömässä hummeria ja vielä pakkaamista ennen unta, koska aamulla on aikainen lähtö kohti Suomea. Perjantaina 27.6.2008 lähdimme Keflavikiin klo 05.30, lentomme lähti klo 07.55. Jälleen oli kaunis auringonpaiste. Palautimme vuokra-automme, jolla olimme kulkeneet n. 2000 km Islannin teitä. Lento lähti ajallaan, sateiseen Helsinkiin saavuttiin runsaan 3 tunnin

lennon jälkeen ja ajettiin illansuiksi takaisin Turkuun tyytyväisinä hienoon lomamatkaan. Islannissa näimme lintulajeja 58, jotka olivat ns. peruslajeja eli mitään erityisen yllättävää ei ollut. Lintuja oli kuitenkin paljon ja lajiston laatu tosi mielenkiintoinen. Kuviinkin olen ihan tyytyväinen. Tähän loppuun sopinee pari Islannissa tutuksi tullutta sanontaa: jos Islannissa eksyy metsään, niin mitä pitää tehdä? Vastaus: kannattaa nousta seisomaan. Niin vaivaista on saaren vähäinen puusto! Ja jos Islannissa tuntuu että sää on liian huono tai liian kaunis, niin älä välitä - 5 minuutin kuluttua sää on jo muuttunut. Vielä kustannuksista: edestakainen lento Helsinki-Keflavik-Helsinki maksoi 317 euroa/henkilö, 4-vetomaasturi (tarpeellinen!) n.900 euroa/viikko, muuten hintataso likimain sama kuin Suomessa. Diesel selvästi bensaa kalliimpaa mutta silti halvempaa kuin Suomessa. Meille kilometrejä tällä matkalla kertyi n. 2000. Ihmiset olivat hyvin ystävällisiä ja englantia puhuvat likimain kaikki.